

Hautajaiset

□

Sisällys

- [1 Evangelisluterilaiset hautajaiset](#)
  - [1.1 Kukkalaitteen hankinta](#)
  - [1.2 Pukeutuminen hautajaisiin](#)
  - [1.3 Siunaustilaisuus](#)
    - [1.3.1 Kukkatervehdysten lasku](#)
    - [1.3.2 Arkun kanto](#)
  - [1.4 Muistotilaisuus](#)

Evangelisluterilaiset hautajaiset

Kukkalaitteen hankinta

- Mahdollisesti ohjeita omaisilta. Usein kukkakimppuja.
- Jos ei päästä paikalle, voi muistaa muisto-/suruadressilla. Adressia ei siis hanki siunaustilaisuuteen osallistuvat. Toimitetaan omaisille postissa tai muutoin.

Pukeutuminen hautajaisiin

- Perinteisesti vähintään polvipituinen musta hame, mekko, leninki, jakku tai puku
- Pitkähihainen valkoinen kauluspaita tai paitapusero ja hillityt kalvosinnapit
- Valkoinen taskuliina: Taskuliina taitellaan vaakatasoon näkyen hiukan taskusta koko taskun leveydeltä. Tee taitos niin, että liina osuu taskun pohjaan.
  - [Taskuliinan käytön lyhyt oppimäärä](#)
- Musta mattapintainen solmio: Solmion solmuksi joidenkin mukaan ensisijaisesti ranskalainen solmu (Half-Windsor) tai toissijaisesti englantilainen solmu (Four-in-Hand, FiH).
- Mustat sukat, tummat sukkahousut
- Mustat nauhakengät
- Tummat sormikkaat/nahkahansikkaat
- Tumma polvipituinen päällystakki
- Päällystakin kanssa valkoinen lähiomaisilla / muilla tumma kaulahuivi
- Tumma suruhattu jos siltä tuntuu
- Musta käsilaukku
- Hillityt korut
- Aurinkolasit jos siltä tuntuu
- Tumma sateenvarjo
- Paperinenäliinoja.

Siunaustilaisuus

- Jos omaiset ovat ottamassa väkeä vastaan siunauspaikan sisäpuolella tai ulkopuolella varta vasten, tervehditään ja suruvalitellaan. Saadaan mahdollisesti käsiohjelma.

- Vainajan sukulaiset oikealla puolella katsottaessa alttarille päin. Vainajan puolison omaiset. Vainajan toverit vasemmalla. Lähiomaiset etupenkeillä oikealla ja vasemmalla.
- Siunaustilaisuus on virsiä, siunaamista, puhetta, rukoilua, tunnustamista, musiikkia, kukkien laskemista ja arkun kanto. Musiikki herkistää helposti silmät kyyneliin, joten paperinenäliina kannattaa varata valmiiksi itselle tai vieressä istuvalle.
- Siunaamisen ajaksi noustaan seisomaan. Mahdollisesti myös raamatun luvun aikana.
- Jos ei tunnusta tätä uskoa, ei tarvitse laskea päätä tai ristiä käsiä muiden niin tehdessä.
- Valokuvaus häiritsemättä ja mahdollisesti ennalta sovitusti.
- Mahdollisesti kuullaan omaiselta kutsu muistotilaisuuteen siunaustilaisuuden päätteeksi tai vasta haudalla.

[Virsi 971 Maan korvessa kulkevi lapsosen tie](#)

Kukkatervehdysten lasku

- Mahdollisesti etukäteen tieto suullisesti tai käsiohjelmasta miten menetellään. Kukkatervehdys saatetaan laskea arkulle heti tilaisuuden alettua tai vasta loppuosassa kun siunaus on tapahtunut tai vasta haudalla tai kummassakin.
- Saavuttaessa otetaan kukat paketista ettei rapistelua tapahdu itse laskun aikana.
- Ensimmäisinä laskee lähimmät omaiset, sitten sukulaiset ja lopuksi toverit. Sukulaisten ja toverien järjestys saattaa vaihdella. Kukkia ei laske arkun päälle muut kuin mahdollisesti vain lähiomaiset. Esimerkiksi lapsilla saattaa olla yksi valkoinen ruusu, jonka laskevat esimerkiksi arkun päälle jalkapuolelle. Oikealla puolen istuvat laskevat oikealle ja vasemmalla puolen istuvat vasemmalle, kuitenkin huolehtien kukkien jakautumisesta suunnilleen tasan kummallekin puolelle. Tarvittaessa voidaan myös laskea tilan loppuessa viereen lattialle. Laskupuoleen saattaa vaikuttaa myös lähiomaisten sijainti esim. arkun suuntaisesti sen vieressä istuessa.
- Arkun luokse saavuttaessa ollaan hetki hiljaa, luetaan saattosanat (vähintään "Muistoa kunnioittaen X", lasketaan kukkalaite, nyökätään omaisille ja palataan paikalle.

Arkun kanto

- Loppusoiton jälkeen ennalta sovitut arkunkantajat siirtyvät arkulle, usein papin tai vahtimestarin (suntion) pyytäessä. Yleensä kantajia on kuusi, vähintään neljä. Kahdeksan enimmillään. Vaikuttaa arkun koko, paino ja kuinka halutaan kunnioittaa vainajaa. Kantajien sukupuolella ei ole väliä, mutta silloin kannattaa kiinnittää huomiota kenkiin. Mahdollista myös että vahtimestari tai pappi kantaa. Kantajien olisi hyvä pukeutua samalla tavoin ja esimerkiksi hatun saa laittaa päähän jo kirkossa. Jos arkku kannetaan ensin ainoastaan ulkona odottavaan autoon, voidaan kantaminen tehdä puvussa ja tämän jälkeen käydä pukeutumassa ja siirrytään muiden kanssa ajoneuvon tai saattovaunun perään.
- Vainaja on pää alttaria kohden kirkossa, joten vainaja lähtee kirkosta jalkopää edellä. Lähin ja lähimmät omaiset ovat pääpuolella. Kaikkein läheisin omaisin kantaa vainajan vasemmalla puolen kun vainaja makaa arkussa selällään. Ts. tällöin jos lähiomaiset istuvat kirkossa alttarille päin katsottaessa oikealla, läheisin omaisen menee samalla puolella pääpuolelle kantamaan. <-- ONKO NÄIN? Pääpuolella raskaampaa, jalkapuolella kevyempää. Keskellä on helpointa.
  - Kantajien saavuttua arkun ympärille omille paikoilleen, ollaan hetki hiljaa arkkuun päin kääntyneinä ilman hattua ja tämän jälkeen hattu voidaan laittaa päähän.
  - Kantoliina nostetaan selän yli niin, että arkun puolelta hihna tulee kyseisen olkapään takana selälle ja menee poikittain selän yli arkusta kauempana olevan olkapään yli etupuolelle. Hihna ei siis kierrä kaulaa vaan on poikittain selässä. Arkusta kauempi käsi

- pitää hinnasta tukevasti kiinni käsi suorana alaspäin. Rullalla oleva pidetään ???.
- Jalkoja koukistetaan hiukan, selkä suorana, kiristetään kantoliina kireällä ja noustaan ylös kun kaikki ovat valmiita. Arkku kuljetetaan vaakatasossa ja sitä pitäisi kuljettaa mahdollisimman korkealla, jotta arkku on helppo asettaa autoon tai saattovaunulle. Jos jonkun kantajan kulma alkaa laskeutumaan liiaksi alas, silloin vieressä oleva kantaja laskee hihnaa sen verran että arkku vakautuu vaakatasoon sivusuunnassa. Muutoin paino kohdistuu helposti liiaksi siihen kantajaan, jonka kulma on laskenut liian alas.
  - Arkku nostetaan autosta ulostyöntyneelle liukuvalle telineelle tai saattovaunun päälle. Auton kuljettaja huolehtii arkun työntämisestä autoon ja samoin myös sen vetämisestä haudalla autosta.
- Jos arkku lasketaan vielä hautaan, arkku lähtee kirkosta ensimmäisenä ja sitten haetaan oma kukkalaite kantaan.
  - Autolla kuljetettaessa kuljetaan auton perässä, saattovaunulla kuljetettaessa kantajat kävelevät arkun vierellä omilla kantopaikoillaan. Arkun perässä kulkevat hautajaissaattueessa ensimmäisenä lähiomaiset, sitten oikealta puolelta sukulaiset ja viimeiseksi vasemmalta toverit.
  - Hautaan vainaja lasketaan pää hautakiveä kohti, joten arkku lähtee autosta ulos pää edellä.
  - Arkku otetaan autosta ulos niin että ensimmäisenä lähimmät omaiset asettuvat paikoilleen vainajan pääpuolelle ja nostavat hiukan ja kulkevat eteenpäin jotta vuorollaan seuraaville tulee tilaa ottaa oma paikka.
  - Haudalle kuljetaan tilan puitteissa ja voi sen verran kaartaa isommalti, että haudan päälle voidaan kävellä kaikki suorassa.
  - Arkku hautaan laskettaessa kantajat pitävät hatun päässä, mutta muut uroot ottavat hatun päästä laskun ajaksi.
  - Siirretään viimeistään nyt arkun puoleinen käsi arkun yläreunan yläpuolelle. Kiristetään otetta arkun puoleisesta kädellä ja nostetaan/heitetään uloimmalla kädellä kantoliina olkapään yli vapaaksi taakse maahan ja saman tien siirretään vapaa käsi toisen käden viereen. Kantoliina ei saa olla kiedottuna kämmenen ympärille. Ollaan kääntyneinä rintamasuunta arkkua kohti. Tartutaan kummallakin kädellä hinnasta.
  - Arkku lasketaan yhteistuumiin ja tarvittaessa vahtimestarin ohjeita noudattaen. Arkku tulisi laskea mahdollisimman vaakatasossa, jotta vältetään sen kiilautuminen hautaan tai jopa putoaminen.
  - Vahtimestari antaa ohjeen kumman puolen kantajat pudottavat kantoliinat hautaan. Toisen puolen kantajat kerivät kiepille liinat.
  - Kantajat seisovat hetken haudalla arkkua kohti, kumartavat vainajalle / lähiomaisille ja poistuvat haudan sivuilta.
  - Mahdollisesti omaiset voivat heittää hautaan irtokukkia, hiekkaa tai ottaa valokuvan.
  - Yksi kantajista auttaa vahtimestaria nostamaan haudan päälle hautakannen. Vahtimestari kerää kantoliinat pois.
  - Jos kukat on laskettu jo sisätilassa, ne lasketaan haudalla hautakannen päälle lukematta uudestaan saattosanoja. Ensimmäisenä laskevat omaiset, sitten sukulaiset ja lopuksi toverit.
  - Papin kanssa mahdollisesti rukoillaan, veisataan virsi(ä).
  - Yhteisen hiljaisen hetken jälkeen poistutaan lähiomaisia silmiin katsoen ja tervehtien.
  - Lähiomaiset saattavat asettua haudan viereen ja heistä otetaan yhteiskuva.
  - Mahdollisesti kuullaan omaiselta kutsu muistotilaisuuteen.

Muistotilaisuus

- Omaisten tervehtiminen ja surunvalittelu, jos ei ole jo tapahtunut aiemmin.
- Tarjoilu ja keskustelua. Saatetaan muistella vainajaa, joten voi olla hyvä mieltä jo jotain sopivaa muistoa etukäteen valmiiksi.

- Puheet, musiikkia.
- Tilaisuudessa on tapana olla hillitysti, mutta tilanteeseen sopiva nauru ja iloisuus on sopivaa.
- Adresseja luettaessa vainajan nimi mainitaan ainoastaan ensimmäisen addressin kohdalla. Jos adresseja on paljon voidaan valita etukäteen vain yhden addressin säe viimeisenä luettavaksi.